

IDEALIPAS kirjasarja

LECTOR KUSTANNUS OY

Mustankivenkatu 2 E 89

00980 Helsinki

aivo@lector.fi, www.lector.fi

Idealippaan voimaa antava ydin on luonto, siellä liikkuminen, sen tutkiminen ja siitä nauttiminen. Kirjasarjan rakenne noudattaa vuoden kiertoa. Jokaisesta neljästä vuodenaikasta on oma kirjansa. Sarjan ensimmäinen kirja on Idealippaan **Avain**, joka sisältää tietoa lapsen varhaisista valmiuksista, motivaatiosta ja luovuudesta. **Avaimessa** kerrotaan myös toimintamateriaaleista ja -tekniikoista. Monet materiaalit voidaan tehdä itse tai käyttää kierrätysmateriaaleja monipuolisiin askartelutöihin. Luonnosta löytyy paljon kiinnostavaa materiaalia, käpyjä, kiviä, irronneita oksia, värikkäitä lehtiä, linnunsulkiä jne. Avaimessa on myös runsaasti tietoa lähdekirjoista ja linkkejä, joista pääsee ajankohtaisiin videoihin.

Jokaisessa vuodenaikakirjassa kerrotaan, mitä luonnossa tuolloin tapahtuu. Mitä kasvien ja eläinten elämässä tapahtuu. Kerrotaan myös niistä juhlapäivistä, jotka osuvat kyseiseen ajanjaksoon. Millaisia perinteitä ja perinneruokia liittyy esimerkiksi jouluun. Kirjoissa annetaan valmistusohjeita ruokiin ja herkkuihin, joiden raaka-aineita on tuolloin tarjolla luonnossa tai jotka liittyvät ajanjakson juhlapäiviin.

Leikeissä ja peleissä harjoitellaan lapselle tärkeitä perusvalmiuksia, kuten käden taitoja, lukumäärien tunnistamista ja vertailua, luokittelua ja säännönmukaisuuksien ja symmetrian havaitsemista. Opitaan sosiaalisia taitoja ja kehitetään luovuutta. Tavoitteena on ohjata lasta oppimaan ja iloitsemaan oppimisesta. Lapsi oppii asioita, kun hän itse pohtii, kysyy ja kokeilee, ei niin, että hänelle tarjotaan valmiita tietoa. Siksi hänelle luodaan tilaisuuksia tutkimiseen, havaitsemiseen ja oivaltamiseen.

Kirjoittaja: Helena Haavisto ja

Tuula Uus-Leponiemi

Kustantaja: Lector Kustannus Oy

Sidosasu: sidottu, kovakantinen

Kieli: suomi

Koko: 170 x 240 mm

Sivumäärä: 5 x 100

Ilmestyminen: 8/2021

ISBN:

9789527433393 Idealipas - Avain

9789527433409 Idealipas - Kevät

9789527433416 Idealipas - Kesä

9789527433423 Idealipas - Syksy

9789527433430 Idealipas - Talvi

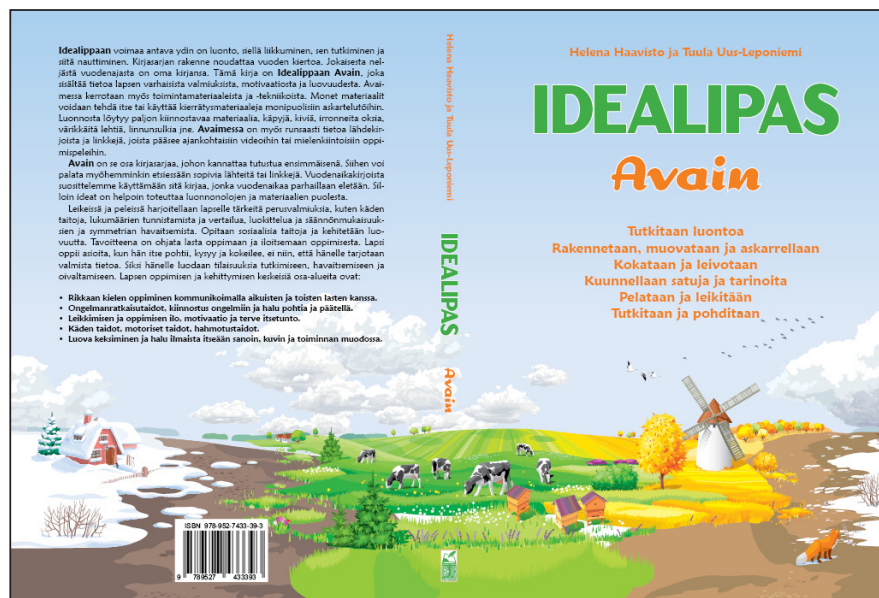
Hinta: 39,00 € / kirja

www.lector.fi

Lapsen oppimisen ja kehittymisen keskeisiä osa-alueita ovat:

- Rikkaan kielen oppiminen kommunikoida aikuisten ja toisten lasten kanssa sekä kuuntelemalla satuja, tarinoita ja tietoa.
- Ongelmanratkaisutaidot, kiinnostus ongelmiin ja halu pohtia ja päätellä.
- Leikkimisen ja oppimisen ilo, motivaatio ja terve itsetunto.
- Käden taidot, motoriset taidot, hahmotustaidot.
- Luova keksiminen ja halu ilmaista itseään sanoin, kuvin ja toiminnan muodossa.

Idealippaan jokaisessa vuodenaikakirjassa toistuvat samat otsikot, mutta uudet sisällöt

Avain on se osa kirjasarjaa, johon kannattaa tutustua ensimmäisenä. Siihen voi palata myöhemminkin etsiessään sopivia lähteitä tai linkkejä. Vuodenaikakirjoista suosittelemme käyttämään sitä kirjaa, jonka vuodenaikaa parhaillaan eletään. Silloin ideat on helpoin toteuttaa luonnonolojen ja materiaalien puolesta.

Tutkitaan luontoa

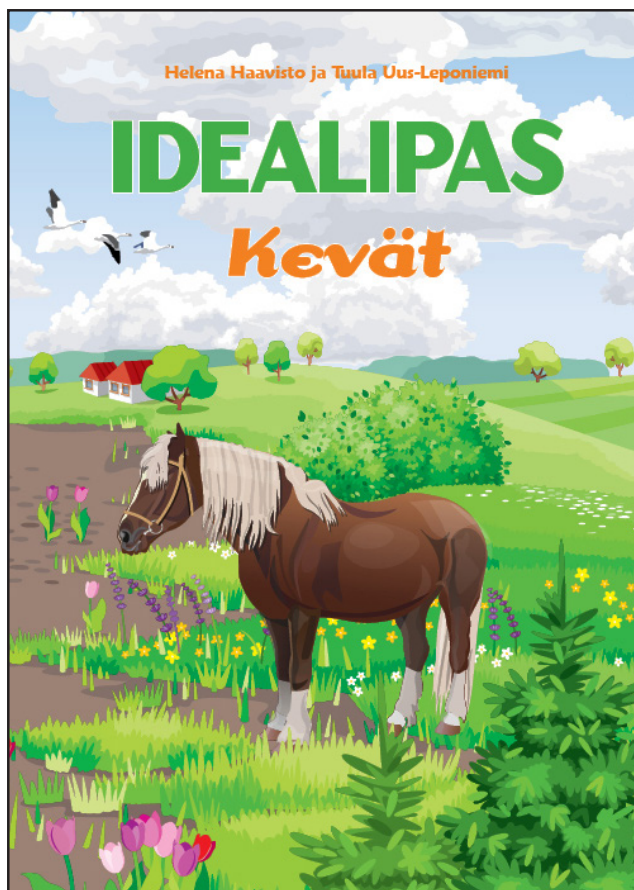
Rakennetaan, muovataan ja askarrellaan

Kokataan ja leivotaan

Kuunnellaan satuja ja tarinoita

Pelataan ja leikitään

Tukitaan ja pohditaan.

Kirjoittaja: Helena Haavisto

ja Tuula Uus-Leponiemi

Kustantaja: Lector Kustannus Oy

Sidosasu: sidottu, kovakantinen

Kieli: suomi

Koko: 170 x 240 mm

Sivumäärä: 100

Ilmestyminen: 8/2021

ISBN: 9789527433409 Idealipas - Kevät

Hinta: 39,00 € / kirja

www.lector.fi

Idealippaan jokaisessa vuodenaikakirjassa toistuvat samat otsikot, mutta uudet sisällöt

Tutkitaan luontoa

Rakennetaan, muovataan ja askarrellaan

Kokataan ja leivotaan

Kuunnellaan satuja ja tarinoita

Pelataan ja leikitään

Tukitaan ja pohditaan.

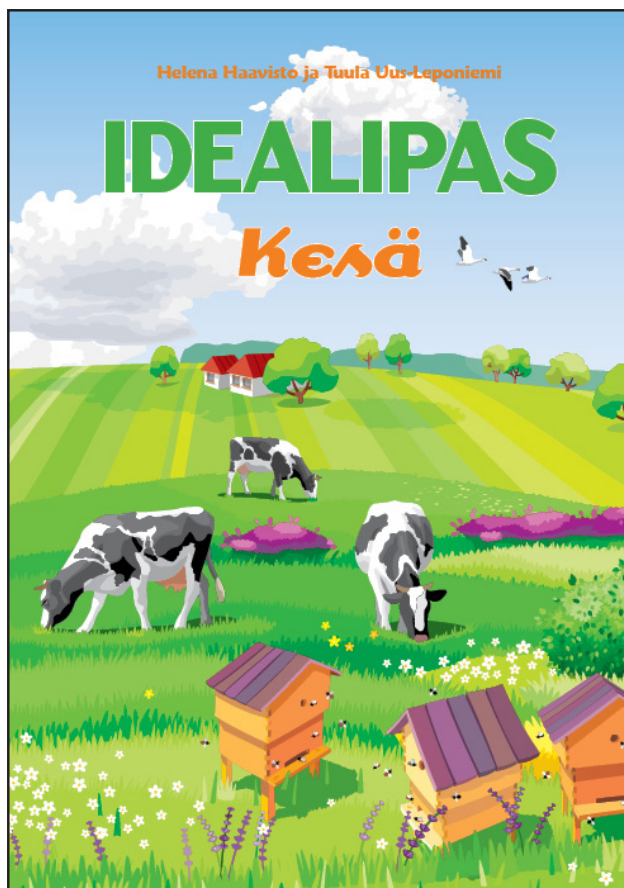
Kevät on luonnossa heräämisen ja kasvun aikaa. Nähtävää ja tutkittavaa löytyy niin metsistä, niityiltä kuin rannoiltakin. Kevään heräämistä ja kasvien kasvua voi seurata kaupungin puistossa tai omalla pihallaan. Tehdään lapsen kanssa kevään merkkien ”bongauspassi”, johon voidaan merkitä havaitut uudet kukat, linnut ja hyönteiset. Valokuvataan kevättä luonnossa. Voidaan käydä lintutornissa kiikaroimassa muuttolintuja ja sammakkolammella etsimässä nuijapäitä. Pohditaan, miten linnut osaavat lentää Afrikasta Suomeen? Mikä herättää sitruunaperhosen lentoon?

Keväällä voidaan kunnostaa linnunpönttö tai rakentaa uusia pönttöjä. Keväällä voidaan myös istuttaa esimerkiksi herneitä kasvamaan ikkunanlaudalle tai lasiterassille. Kun herneenversot ovat riittävän suuria, ne voidaan syödä. Vapuksi voidaan tehdä hedelmävartaita tai suklaakuorrutettuja donitseja.

Pääsiäinen ja vappu ovat kevään juhlia. Molempiin liittyy perinteisiä tapoja ja ruokia. Istutetaan rairuohoa ja tehdään pääsiäiskoristeita. Maalataan munia ja tehdään virpomisvitsa. Vapuksi voidaan valmistaa vappuviuhka ja vappuhattu. Kokeillaan sormivirkkausta, jolla voi esimerkiksi päällystää kynätölkkin. Erikokoisista tupsuista voidaan tehdä eläimiä ja koristeita, vaikka avainperiksi tai reppuun. Tehdään huovasta värikkäitä helmiä. Parittomasta sukasta voidaan valmistaa pupu ja villasormikkaista pehmoeläin.

Kevät on ulkoleikkien aikaa. Palautetaan mieleen perinneleikkejä, kuten ruutuhyppelyitä, naruhyppelyä, twistiä ja erilaisia palloleikkejä. Ulos voidaan rakentaa taito- tai temppuratoja. Ulkona onnistuvat myös monet hauskat piilo- ja sokkoleikit. Sisällä pelataan lauta-, kortti- ja noppapelejä ja kehitetään hahmotustaitoa kokoamalla palapelejä ja Tangram-kuvia. Tehdään kuvioita geolaudalla. Kuunnellaan satuja, keksitään tarinoita ja piirretään niistä kuvia.

Tutkitaan värien leikkiä saippuakuplissa. Ihmetellään harhakuvia. Kokeillaan, aukeaako paperilumme veden pinnalla. Tutkitaan lätäkön kutistumista ja esineiden kellumista. Tehdään tulivuoren purkaus lasissa ja kasvatetaan vaahtokarkkeja. Marmoroidaan paperia ja kokeillaan, saadaanko kananmuna kellumaan.

Kirjoittaja: Helena Haavisto

ja Tuula Uus-Leponiemi

Kustantaja: Lector Kustannus Oy

Sidosasu: sidottu, kovakantinen

Kieli: suomi

Koko: 170 x 240 mm

Sivumäärä: 100

Ilmestyminen: 8/2021

ISBN: 9789527433416 Idealipas - Kesä

Hinta: 39,00 € / kirja

www.lector.fi

Idealippaan jokaisessa vuodenaikakirjassa toistuvat samat otsikot, mutta uudet sisällöt

Tutkitaan luontoa

Rakennetaan, muovataan ja askarrellaan

Kokataan ja leivotaan

Kuunnellaan satuja ja tarinoita

Pelataan ja leikitään

Tukitaan ja pohditaan.

Kesä on luonnossa voimakkaan kasvun, vihreyden ja valon aikaa. Päivät ovat pitkät, pohjoisessa on yötön yö. Kesä on parasta aikaa lähteä lapsen kanssa havainnoimaan ja tutkimaan luonnon ilmiöitä, kasveja ja eläimiä. Nautitaan kesästä kaikilla aisteilla, katsellaan, haistellaan, maistellaan ja tunnustellaan. Miltä kesä maistuu? Miltä se tuoksuu? Mitkä ovat pahoja hajuja?

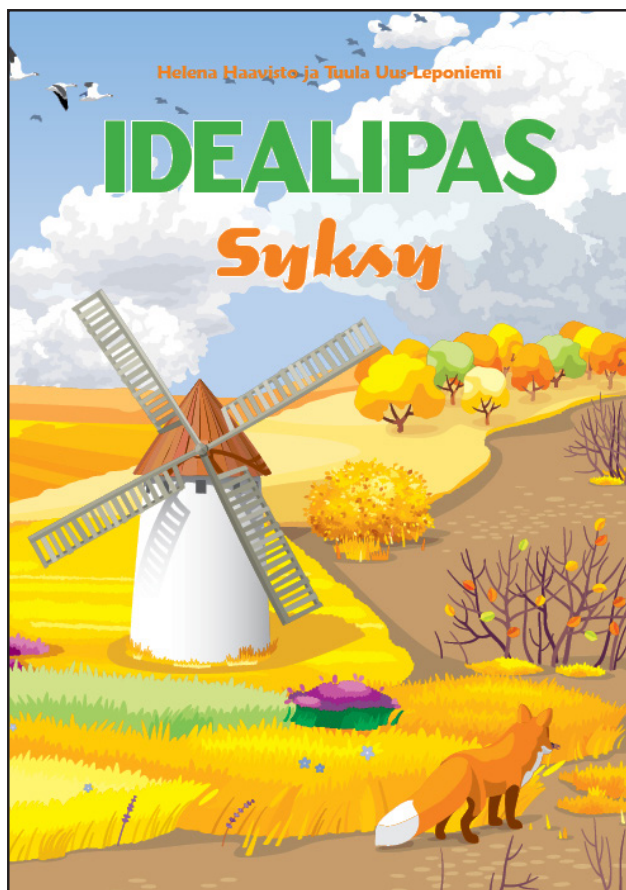
Liikutaan niityillä, metsissä, rannoilla ja vesillä. Kasvataan itse, vaikka vain yksi mansikantaimi ruukussa, jotta voidaan seurata kasvin kukintaa ja marjan valmistumista. Tehdään hiekkalinnoja ja leikitään vesileikkejä. Miltä kesä maistuu? Miltä se tuoksuu? Tutkitaan sammalia, jäkäliä ja kääpiä.

Voidaan valmistaa perhosbaari, jonka asiakkaita seurataan ja kuvataan kännykkäkameralla. Tutustutaan perhosen muodonmuutokseen. Tutkitaan pieniä hyönteisiä ja katsotaan, miten linnut kasvattavat poikasiaan. Seurataan muurahaisten puuhia ja kukissa pörräviä mehiläisiä. Istutaan rannalla hiljaa katsellen, mitä linnut, veden pinnassa liikkuvat hyönteiset ja ilmassa lentävät sudenkorennot puuhaavat ja miltä ne näyttävät. Kun on riittävän hiljaa, voi sudenkorennon saada istahamaan käsivarrelleen.

Kesä on parasta aikaa valmistaa ruokaa tuoreista vihanneksista ja marjoista. On smootien, salaattien ja kasvisleipien aika. Luonnosta löytyy kesällä monipuolisia materiaaleja askarteluun. Kivien maalaaminen, taulujen tekeminen puukiekoista tai käpyjen muuttaminen mielikuvitusolennoiksi onnistuu, kun materiaaleissa on valinnan varaa. Voidaan tehdä ihan oma "Ikebana" luonnon materiaaleista ja kukista.

Sateisina päivinä voidaan tehdä erilaisia otuksia parittomista sukista tai käsineistä. Myös helmistä syntyy mukavia koruja. Solmimalla nyörejä ja käyttämällä kulkusia tehdään nilkkarenkaita. Rytmisoittimiksi voidaan valmistaa esimerkiksi tamburiini paperilautasista ja marakassi muovipullosta ja herneistä. Paperipunontaa voidaan harjoitella ja käyttää erilaisten koristeiden tekoon. Napeista syntyy hauskoja koruja ja tauluja. Voidaan kokeilla huovutettujen helmien tekoa ja huovuttamista kiven päällä.

Tutkitaan kuraveden suodatusta, lammen pieniä eliöitä, varjon pituutta, varjokuvien tekemistä ja lehden yhteyttämistä. Tehdään punakaalikoe ja erilaisia tutkimuksia magneetilla. Leikitään peilileikkejä ja värjätään kukkia. Tehdään vesivärejä ja ihmetellään kiipeävää vettä.

Kirjoittaja: Helena Haavisto

ja Tuula Uus-Leponiemi

Kustantaja: Lector Kustannus Oy

Sidosasu: sidottu, kovakantinen

Kieli: suomi

Koko: 170 x 240 mm

Sivumäärä: 100

Ilmestyminen: 8/2021

ISBN: 9789527433423 Idealipas - Syksy

Hinta: 39,00 € / kirja

www.lector.fi

Idealippaan jokaisessa vuodenaikakirjassa toistuvat samat otsikot, mutta uudet sisällöt

Tutkitaan luontoa

Rakennetaan, muovataan ja askarrellaan

Kokataan ja leivotaan

Kuunnellaan satuja ja tarinoita

Pelataan ja leikitään

Tukitaan ja pohditaan.

Kirjassa **Syksy** tutkitaan yhdessä Lapsen kanssa, millaisia muutoksia syksyllä tapahtuu luonnossa. Valo vähenee, ilmat kylmenevät, lehdet kellastuvat, linnut ja eläimet valmistautuvat kukin tavallaan talveen. Jotkut linnut muuttavat etelään, jotkut eläimet kokoavat ruokavarastoja. Muutamat eläimet vaihtavat turkkinsa väriä. Hyönteiset katoavat, mutta minne. Myös kasveissa tapahtuu paljon muutoksia. Jotkut lakastuvat kokonaan, havupuut säilyttävät neulasensa. Monien lehtipuiden lehdet muuttuvat värillisiksi, mutta miksi. Mikä on lepän salaisuus, kun se pudottaa lehtensä vihreinä?

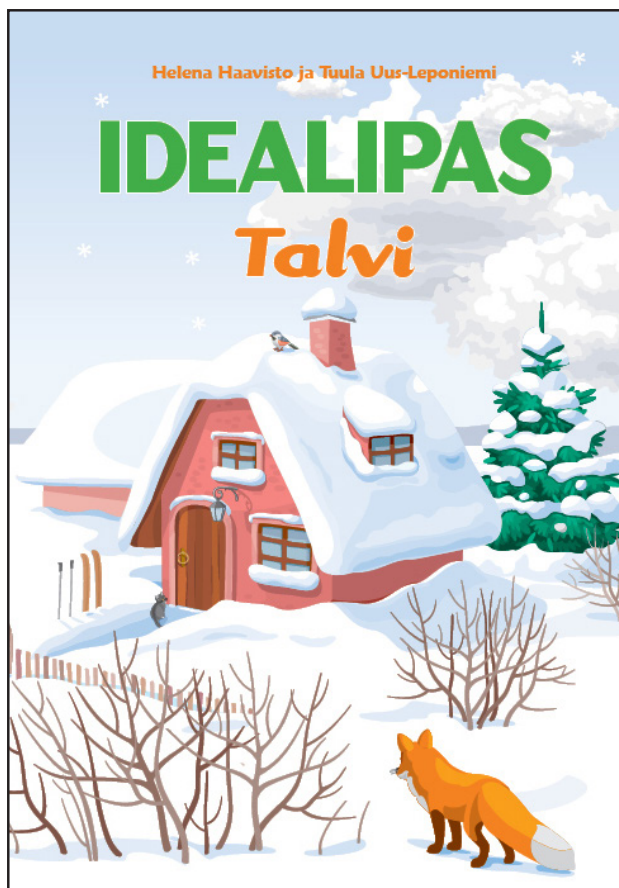
Voimme auttaa eläinten talvehtimista tekemällä siilille talvipesä ja linnuille ruokintapaikkoja. Retkeillään syksyisessä metsässä. Tutkitaan kallioita, siirtolohkareita ja kiviä. Kerätään kiviä, käpyjä, pudonneita oksia, keltaisia lehtiä ym. askartelutarvikkeiksi syksyä ja talvea varten.

Syksy on luonnossa sadonkorjuun aikaa. Tutustutaan metsämarjoihin ja kerätään niitä herkkujen valmistamiseen. Etsitään lähimetsästä hyviä ruokasieniä. Opi-taan varomaan vaarallisia myrkkysieniä. Tutustutaan syksyn juureksiin. Valmistetaan piirakoita, sienitahnaa, siemennäkkäriä, omenakakkua ja puolukkaherkkua syksyn antimista. Kokataan myös Halloween-juhlan herkkuja, kuten haamuja vaahtokarkeista.

Askarrellaan kierrätysmateriaaleista sekä luonnosta löytyvistä materiaaleista. Painetaan lehdillä ja juureksilla. Kokeillaan narupainantaa. Kudotaan kasveista taideteos. Tehdään värikkäistä lehdistä eläimiä. Tehdään ulos tilateos luonnon materiaaleista. Aistitaan syksyistä luontoa kaikilla aisteilla. Leikitään etsintäleikkejä ja tunnusteluleikkejä. Tehdään taitorata ja liikuntarata. Etsitään rasteja taskulampun valossa. Muovaillaan muovailuvahasta, Silk Claystä tai Taika-taikinasta.

Tehdään Halloween –koristeita. Luetaan satuja ja keksitään tarinoita. Piirretään niistä kuvia. Tutustutaan hyvin lastenkirjoihin. Harjoitellaan luokittelua ja pelataan matemaattisia perusvalmiuksia kehittäviä pelejä ja muistipelejä. Harjoitellaan sijaintikäsitteitä, hahmotusta ja hienomotoriikkaa.

Tutkitaan sadetta, jäätä, tuulta, sateenkaarta ja kiviä. Tehdään tuulihyrrä. Puhalletaan saippuakuplia. Tutkitaan siemeniä ja esineiden kellumista. Kokeillaan, miksi oma keho ei aina tottele.

Kirjoittaja: Helena Haavisto

ja Tuula Uus-Leponiemi

Kustantaja: Lector Kustannus Oy

Sidosasu: sidottu, kovakantinen

Kieli: suomi

Koko: 170 x 240 mm

Sivumäärä: 100

Ilmestyminen: 8/2021

ISBN: 9789527433430 Idealipas - Talvi

Hinta: 39,00 € / kirja

www.lector.fi

Idealippaan jokaisessa vuodenaikakirjassa toistuvat samat otsikot, mutta uudet sisällöt

Tutkitaan luontoa

Rakennetaan, muovataan ja askarrellaan

Kokataan ja leivotaan

Kuunnellaan satuja ja tarinoita

Pelataan ja leikitään

Tukitaan ja pohditaan.

Talvella päivät ovat lyhyet Etelä-Suomessa, mutta pohjoisessa Lapissa vallitsee viikkoja kestävä kaamosaika, jolloin aurinko ei nouse lainkaan horisontin yläpuolelle. Etelässä ja lounaisrannikolla on talvia, jolloin lunta on hyvin vähän. Lapissa lunta on talvella yleensä paljon. Myös talven kesto on Lapissa selvästi pidempi kuin Etelä-Suomessa. Lämpimimmät talvet ovat Ahvenanmaalla. Lapsen kanssa havainnoidaan sellaista talvea, joka kotiseudulla vallitsee, mutta on hyvä katsoa netistä ja kirjoista myös maan muissa osissa koettavaa talvea. Matka Lapin talvella on elämys etelämpänä asuville lapsille.

Mitä luonnossa tapahtuu talvella? Missä eläimet ovat ja miten ne selviävät kylmässä? Karhu nukkuu pesässään. Siilit ja lepakot ovat vaipuneina horrokseen. Miksi ne tekevät niin? Suomeen jääneet linnut käyvät ruokintapaikoilla tai rantojen sulapaikoilla. Pienet jyrsivät elävät lumen alla. Sieltä pöllö tai kettu voi löytää ne rapinan perusteella. Mehiläiset lämmittävät toisiaan pesässä palloa. Joidenkin eläinten poikaset, kuten norppien kuutit, syntyvät talvella lumipesään. Myös karhuemo synnyttää avuttomat pentunsa pesässään ja imettää niitä siellä keväeseen asti. Kevättalvella voi sopivilla aluilla kuulla pöllöjen huhuilua ja nähdä pimeässä lentävän pöllön.

Jos on lunta ja pakkasta, voidaan liikkua hiihtäen, luitellen, lumikengillä tai potkukelkalla. Voidaan laskea pulkkamäkeä, rakentaa lumilinnoja, lumiukkoja ja -lyhtyjä. Voidaan myös kokeilla pilkkiongintaa jäällä. Retkeileminen metsässä ja eväiden syönti luvallisilla nuotiopaikoilla on mukavaa talvellakin.

Talveen osuvat suuret juhlat, joulun ja uuden vuoden juhla. Tutustutaan perinteisiin, kokataan ja tehdään koristeita. Ystävänäpäivä on 14. helmikuuta. Se on lapsille mieluinen juhla, jolloin voidaan tehdä herkkuja, kortteja ja valmistaa ystävälle pieniä lahjoja, esimerkiksi ystävänauhjoja. Myös itse tehdyt lakritsimantelit omatekoisessa rasiassa ovat herkullinen lahja. Suomen itsenäisyyspäivänä voidaan värittää Suomen ja naapurimaiden liput ja polttaa yhdessä kynttilöitä.

Tutkitaan lapsen kanssa hyviä lasten tietokirjoja ja laadukkaita satu- ja tarinakirjoja. Kirjasto on siihen sopiva paikka. Myös kirjojen alennusmyynneistä voi tehdä talvella kirjalöytöjä. Matematiikan perusvalmiuksia harjoitellaan monipuolisilla peleillä ja leikeillä. Niissä lukualue valitaan lapsen kehitysvaiheen mukaan. Laskemista aloittelevat lapset heittävät yhtä noppaa, tottuneemmat laskijat voivat heittää kahta noppaa ja laskea yhteispisteet. Kokeillaan muistiharjoituksia kortteilla, piirtämällä ja kuvia muistelemalla. Kim-leikit ovat innostavia muistipelejä. Tutkitaan vettä, lunta ja kynttilän sammumista. Tehdään kokeita ilmapalloilla ja värikäillä karkeilla.